

@Qpatrika

@qaumipatrika
punjabi

instagram.com/
qaumipatrika

**Largest
Circulated**

C
M
Y
K

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਛਾ ਜਾਨੇ ਗਾਲਾ

**Punjabi
National Daily**

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

NO.1

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਵੀਰਵਾਰ 19 ਫਰਵਰੀ 2026, 7 ਵੱਗਣ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ — ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ —

ਸਾਲ — 44, ਅੰਕ 106,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

VISIT:

www.qaumipatrika.org

Email: qpatrika@gmail.com

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਚਲਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ : ਕਿਰਨ ਰਿਜਿਸ਼ੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 18 ਫਰਵਰੀ। ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਕਿਰਨ ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 'ਚੋਰੀ ਦਿਨ' ਆਉਣਗੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕੇ. ਸੀ. ਵੇਂਕੁਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ

ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹਾਰ ਵੀ ਘੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਗਾਮ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੌਮੀਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਟਕਰਾਅ ਉਦੋਂ ਵਧਿਆ ਜਦੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਨਰਵਣੇ ਦੀਆਂ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ 8 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਉਮ ਬਿਰਲਾ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ

ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ

ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹਾਰ

ਵੀ ਘੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰਿਜਿਸ਼ੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ

ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ

ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਗਾਮ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੌਮੀਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਾਲ

ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਮਤੇ

'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ

ਟਕਰਾਅ ਉਦੋਂ ਵਧਿਆ ਜਦੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਐੱਮ. ਐੱਮ.

ਨਰਵਣੇ ਦੀਆਂ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲਣਾ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ 8 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ

ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਪੀਕਰ

ਉਮ ਬਿਰਲਾ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ

ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ

ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ।

‘ਤਿਆਰੀ ਹੀ ਹੈ ਡਰ ਦਾ ਇਲਾਜ’ ਏਆਈ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਤ ਦਾ ਮੰਤਰ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਜਿੰਮੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 18 ਫਰਵਰੀ। ਇੰਡੀਆ ਏਆਈ ਇੰਪੈਕਟ ਸਮਿਟ 2026 ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਸੰਬੰਧੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੱਭ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਟੀਚਾ ‘ਸਾਹਿਤਾਂ ਲਈ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ’ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ। ਭਾਰਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਆਈ ਦੇ ਲਾਭ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ। ਪਹਿਲੇ ਗਲੋਬਲ ਏਆਈ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਇੱਕ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਮੇਲਨ ਲੋਕ, ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲੋਕ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਏਆਈ ਕਾਰਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਖੁਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਡਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਏਆਈ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹੁਨਰ ਸਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਖਲਾਈ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਉਭਰੀਆਂ ਹਨ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੌਕਰੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਨਵੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਏਆਈ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2047 ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਏਆਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਏਆਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਡੇਅਰੀ ਥਾਂਡ ਅਮੂਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 3.6 ਮਿਲੀਅਨ ਔਰਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 19 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਦੁਨੀਆ 19 ਦੁਆਰਾ ਵਧਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ 19 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ 19 ਹਰ ਪਿੰਡ, ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 19 ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। 19 ਸਿਸਟਮ ਕਈ ਵਾਰ ਅਣਜਾਣ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਏਆਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਮੇਲਨ 2026 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰ 'ਤਾ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ, 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਮੋਗਾ 18 ਫਰਵਰੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੋਗਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਦੀ ਸਵਲਤਾ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ 'ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰੈਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੰਚਾਰਜ' ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਕਈ ਦਿੱਗਜ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਾਰੀ ਹੋਈ ਸੂਚੀ ਮੁਤਾਬਕ ਗਿੱਦੜਬਾਗਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਬਰ ਵਿਚ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲਿਸਟ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਬੀਬਾ ਜੈ ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਲਈ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਤੋਂ ਪਰਮਪਾਲ ਕੌਰ ਮਲੂਕਾ ਨੂੰ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਜਲੰਧਰ ਪੱਛਮੀ ਤੋਂ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗਰਾਲ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਤੀਰਕਸ਼ਣ ਸੂਦ ਨੂੰ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਤਰੀ ਲਈ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੱਟੂ ਅਤੇ ਕਾਦੀਆਂ ਲਈ ਫਤਿਹ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਲਕਾ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਤੋਂ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੱਬੂ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਸੁਤਰਾਣਾ ਤੋਂ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਨਰਸੇਤ ਨੂੰ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਰੈਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਝੂਠੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਹੋਵੇ ਦਰਜ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਗੋਰਖਪੁਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਸਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਥਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਸਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਮੇਦਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਾਇਤਾ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਦਰ ਕੋਪਲੇਕਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਭਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਉਮ ਬਿਰਲਾ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ।

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਜਨਤਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ

ਢਿੱਲ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਮੀਨ ਰੜਪਣ ਦੀਆਂ ਸਹਿਾਇਤਾ 'ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਨਤਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੰਡ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ 2027 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

ਫਗਵਾੜਾ 18 ਫਰਵਰੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇੰਚਾਰਜ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹਲਕਾ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ 3 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਝੂਠੀਆਂ ਪੱਛਾ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ 2027 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਕਮਰ ਕੱਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮੂਹ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸੁਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ : ਸੀਐੱਮ ਸੈਣੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 18 ਫਰਵਰੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸੈਣੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਖੁੱਲਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਔਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਜਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਔਕੜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ 2024-25 ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ 2.83 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2014-15

ਵਿੱਚ 2.88 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਸੀਮਾ 3% ਹੈ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ 3% ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 16ਵੇਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਮਾਲੀਆ ਸਾਲ 2026-31 ਵਿੱਚ

1.093% ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 1.361% ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ 24.52% ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ 12ਵੇਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 1.075%, 2010 ਵਿੱਚ 13ਵੇਂ ਵਿੱਚ 15ਵੇਂ ਅਤੇ 15ਵੇਂ ਵਿੱਚ 1.048% ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 16ਵੇਂ

ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ 17ਵੇਂ ਅਤੇ 15ਵੇਂ ਵਿੱਚ 21ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਅੱਜ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, 16ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2004 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ 90 ਲੱਖ 61 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2014-15 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਘੱਟ ਕੇ 8.693 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਹੁਣ 2023-24 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 11 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ, 368,000 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, 2023 ਅਤੇ 2024 ਵਿੱਚ 2.7 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

Contd.....page-3

DELHI POLICE
SHANTI SEWA NYAYA

ਹਿਮਤ

ਹਰ ਚੁਣੌਤੀ 'ਚ ਅਹਿਮ

ਜੋਖਿਮ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਨਿਰਭਿਕ ਹੋਕੇ ਖੜੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਿਮਤ ਭਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ

7 ਦਿਨ **7 ਸੰਕਲਪ**

ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਿੱਲੀ

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਹਫ਼ਤਾ : 16 ਤੋਂ 22 ਫਰਵਰੀ, 2026

1 ਸੇਵਾ 2 ਸੁਰੱਖਿਆ 3 ਸਮਰਪਣ 4 ਸਾਹਸ

5 ਸਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ 6 ਸਤਰਕਤਾ 7 ਸਹਿਯੋਗ

ਮਿਤੀ	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
16.02.2026	ਦਿੱਲੀ ਭਰ 'ਚ ਹਰਦਾਨ ਸ਼ਿਵਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ
17.02.2026	ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ
18.02.2026	ਦਿੱਲੀ ਭਰ 'ਚ ਵਰਿਸ਼ਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
19.02.2026	ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਵਾਦ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
20.02.2026	ਦਿੱਲੀ ਭਰ 'ਚ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਡ/ਅੱਖ ਅਤੇ ਕੋਨ/ਪ੍ਰਗਤੀ ਖੇਡ
21.02.2026	20 ਤੋਂ 22 ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਰਕ, ਕਨੌਟ ਪਲੇਸ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਭਵਜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ
22.02.2026	ਕਵਿ ਸੰਮੇਲਨ-ਲਾਲ ਕਿਲਾ (ਸ਼ਾਮ 6.30 ਵਜੇ ਤੋਂ)

ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ
ਅਪਰਾਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਕੜੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ

ATS
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ

ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗ ਭਵਨ ਨੇੜੇ ਵਾਪਰਿਆ ਹਾਦਸਾ, ਟੈਂਪੂ ਤੋਂ ਥਾਰ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ, ਇਕ ਦੀ ਮੌਤ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਬੰਗਾ 18 ਫਰਵਰੀ। ਬੰਗਾ-ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਟੈਂਪੂ ਅਤੇ ਥਾਰ ਗੱਡੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਡਿਐਾਨਕ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 6 ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਥਾਰ ਗੱਡੀ ਨੰਬਰ ਪੀ. ਬੀ. 16 ਐੱਫ. 0092 ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਬਡਵਾਲ ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਸਮੇਤ ਗੱਡੀ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗ ਭਵਨ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਕਾਰਪੀਓ ਗੱਡੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਈਡ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸੜਕ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨੂੰ ਟੱਪ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੰਗਾ ਸਾਈਡ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਇਕ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਟੈਂਪੂ ਪੀ. ਸੀ. ਐੱਚ. 3005 ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਟੱਕਰ ਦਿਨੀ ਕੁ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਟੈਂਪੂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪਲਟੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜਦਕਿ ਟੈਂਪੂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਟੈਂਪੂ ਚਾਲਕ ਸਮੇਤ 6 ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਟੈਂਪੂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆ ਵਿੱਚ ਟੈਂਪੂ ਚਾਲਕ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਰਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ ਜੰਬੋਵਾਲ, ਕੋਮਲਪੀਤ ਪੁੱਤਰੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬੋਸਾਂ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨਿਵਾਸੀ

ਮਜਾਰੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੰਗਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬਗੌੜਾ , ਪੁਨੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕਾਹਮਾ, ਪੂਜਾ ਪੁੱਤਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ ਕਾਹਮਾ, ਥਾਰ ਚਾਲਕ ਭੁਪਿੰਦਰ ਬਡਵਾਲ ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਅਪਖੜ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਆਕਤੀ ਦੀ ਕੌਸ਼ਿਯ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ

ਸਕੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਬਲ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਐੱਫ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬੰਗਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਜਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਰੋਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਇਹ ਹੈ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰ, 1 ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ, 11 ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਬੋਤਲ 18 ਫਰਵਰੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੋਤਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਇੱਕ ਡਿਐਾਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਭੈਂਸਦੇਹੀ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦੀ ਟੱਕਰ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਤੁਵਾਨੀ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਪੂਰਨਾ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਪਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਪਲਟ ਗਈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹਰਸ਼ਿਤਾ ਦੀ ਮੌਕੇ

'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ 11 ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਭੈਂਸਦੇਹੀ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬੋਤਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਵਾਨੀ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਪਤੀ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ, ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ

ਨਾਗਪੁਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਕ ਨਵੇਂ ਚੁਣੀ ਕੌਂਸਲਰ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਕੋਤਵਾਲੀ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਨੇੜੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੀ ਕੌਂਸਲਰ ਮਾਨਸੀ ਸ਼ਿਮਲੇ ਦੇ ਪਤੀ ਨਿਤਿਨ ਸ਼ਾਮ ਸ਼ਿਮਲੇ (39) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮਹੇਸ਼ ਉਰਫ ਸਨੂੰ ਗਣੇਸ਼ ਠਾਕਰੇ (35) ਵਿਚਾਲੇ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠਾਕਰੇ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠਾਕਰੇ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲੇ 'ਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦਾ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਇਲਾਜ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਤਾ ਪਤੀ ਦਾ ਕਤਲ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਹਿਲਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ
ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੰਬੂਆ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਪੁਲਡੇਹਟ ਚਾਰੂ ਨਿਗਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਬੂਆ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਦਨਪੁਰ ਪਨਿਆਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਾਸੀ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ (35) ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਸਿੰਘ ਇਕੱਠੇ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਅਮਿਤ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧ ਸਨ। ਨਿਗਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦੋਵੇਂ ਘਰ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਿਲਪੀ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਅਮਿਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬੱਸ ਸਟੋਂਡ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਨਾਲ ਠੱਗੀ, ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਨਕਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਵੀ ਲੈ ਗਏ ਚੋਰ

ਤਪਾ ਮੰਡੀ 18 ਫਰਵਰੀ। ਸਥਾਨਕ ਬਾਹਰਲੇ ਬੱਸ ਸਟੋਂਡ 'ਤੇ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਨਾਲ ਠੱਗੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀੜਤ ਮਹਿਲਾ ਹਰਬੰਸ ਪਤਨੀ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੱਟਰਪੱਤੀ ਤਪਾ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਲਈ ਬੱਸ ਸਟੋਂਡ 'ਤੇ ਪਏ ਬੈਠ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਟ ਵਿਚ ਲਿਫਾਢੇ ਵਿਚ ਪਏ ਪਰਸ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ,ਜਿਸ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ 2500 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ,ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੱਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਲੁਟੇਰਾ ਲਾਹ ਕੇ ਨਾ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਹਿਲਾ ਬੱਸ 'ਚ ਚੜ੍ਹਣ ਲਈ ਉੱਠੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਘਬਰਾਹਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਬੈਠ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਅਣਜਾਣ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕੱਲ ਆ ਬੈਠੀਆਂ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀਆਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲਿਫਾਢਾ ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਲਿਫਾਢਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰਸ ਜਿਸ 'ਚ ਦੋ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਬਾਲੀਆਂ ਅੰਦਾਜਨ ਭੇਡ ਤੋਲਾ, ਕਰੀਬ 2500 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਚੌਕੀ ਤਪਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਚੌਕੀ ਇੰਚਾਰਜ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਲਸ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਤੇਜਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਬੂ

ਲੁਧਿਆਣਾ 18 ਫਰਵਰੀ। ਤੇਜਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੋਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹੇ ਗਏ 6 ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਇਕ ਦਾਤਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਥਾਣਾ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਖਿਲਾਫ ਵੰਡਾਰੀ ਖੁਦਦ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੰਡਾਰੀ ਖੁਦਦ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੱਥਾ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੋਨੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਕਲੀਨ ਸੇਵ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਾਤਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸਹਿਵਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ 6 ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਦਾਤਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੁਲਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਹੋਰ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

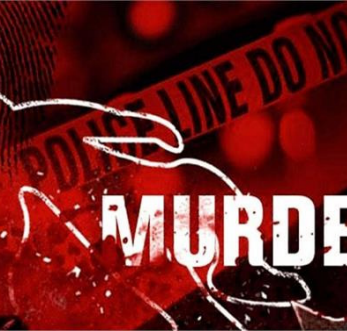
ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦਾ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਕਾਰਾ ! ਕੈਂਚ 'ਚੋਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ 1 ਸਾਲ ਦਾ ਮਾਸੂਮ, ਦਿੱਤੀ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਪੰਚਕੂਲਾ 18 ਫਰਵਰੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਚਕੂਲਾ 'ਚ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਦਰਦਨਾਕ

ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਦੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਸੁਖਮਾਸਰੀ ਬਾਈਪਾਸ ਦੇ ਕੋਲ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਬੋਰੀ 'ਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਜਾਂਚ ਮੁਤਾਬਕ, ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਦਾ ਪਿੰਜੋਰ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਅਫ਼ੇਅਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਹਿਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਰੇਅਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੰਜੇਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਚ ਕੁਕਾਵਟ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸੂਮ ਰੇਅਸ਼ ਦਾ 22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ

ਪਹਿਲਾ ਜਨਮਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੈਂਚ 'ਚ ਡੰਡਣ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਖੁਦ ਹੀ

ਉਸਨੂੰ ਸੈਕਟਰ-12ਏ ਦਾ ਇਕ ਕੈਂਚ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲਿਆਇਆ। 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੈਂਚ 'ਚ ਡੰਡਿਆ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਕੈਂਚ ਸੋਚਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ

ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੋਚਾਲਿਕਾ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਸਵਿੱਚ ਆਏ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ

ਕਾਰਨ ਉਸਨੇ ਬੱਚਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਕੈਂਚ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਆਟੇ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਜੋਰ ਵੱਲ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਰਸਤੇ 'ਚ ਜਦੋਂ ਮਾਸੂਮ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਲਈ ਰੋਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬੋਰੀ 'ਚ ਭਰ ਕੇ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ

ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਬੂਲਿਆ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਤੇ 'ਚੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਮਰੀਕੀ ਔਰਤ ਦਾ ਆਈਫੋਨ !

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 18 ਫਰਵਰੀ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਲਾਨੀ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਖੋਹਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ 33 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਾਰਨ ਬੇਹੱਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੈਸੇਚੁਸੇਟਸ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ 37 ਸਾਲਾ ਜਿਗ ਤੇਂਗ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਮੇਕਸ ਮਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਖੋਹ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. (ਉੱਤਰ) ਰਾਜਾ ਬਾਂਠੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਫ਼ਟੇਜ਼ ਖੋਗਾਲੀ। ਫ਼ੁਟੇਜ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇਜੀਵ ਉਰਫ ਤੇਜ਼ੀਫ ਵਜੋਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜੀ.ਸੀ. ਰੋਡ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰੋਂ ਖੋਹਿਆ ਹੋਇਆ ਆਈਫੋਨ 14 ਪ੍ਰੋ' ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰਦਾਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਕੂਟਰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇਜੀਵ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਸ਼ੇ ਦਾ

ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਹਾਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਹਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਖੋਹ-ਖਪਟ ਦੇ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ ਬਣਿਆ ਕ੍ਰਾਇਮ ਹੱਥ: ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਪਿਕਅੱਪ ਗੱਡੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਲੁਟੇਰੇ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਜਲੰਧਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਜਲੰਧਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਹੱਥ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਹੁਣ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਪਿਕਅੱਪ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਨਿਥਾਨਾ ਬਣਾਇਆ, ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿਕਅੱਪ, ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਅਮਰੀਕ ਨਗਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਪਿਕਅੱਪ ਲੈ ਕੇ ਬਿਆਸ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਜ਼ਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਕਲੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਾਤ 7:30 ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਨੀਂਦ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇੜੇ ਗੱਡੀ ਰੋਕੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੌ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਸੌ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋ

ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਪਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਪਿੜਕੀ ਦਾ

ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਚਾਨਕ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਉਹ ਸੰਭਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੂਜਾ

ਲੁਟੇਰਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿਕਅੱਪ ਲੈ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਲੁਟੇਰੇ ਨੇ ਪਿਕਅੱਪ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਆਪਣੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਗੱਡੀ 'ਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਠਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਗੱਡੀ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵਿਧੀਪੂਰ ਫਾਟਕ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 500 ਰੁਪਏ ਨਕਦੀ ਖੋਹ ਲਈ, ਜਦਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਸੰਨਸਾਨ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਉਧਰ ਥਾਣਾ ਇਕ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਾਰਕੁੰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ

ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਪਤਨੀ ਤੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਦ ਵੀ ਮਾਰੀ ਗੋਲੀ

ਫਿਰੋਜਪੁਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਅੱਜ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਬਾਜੀਦਪੁਰ ਵਿਚ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ (37) ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ (35) ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਾਹਿਦਪੀ ਸਿੰਘ (4) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਤੀ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਲਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਮੈਂਬਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਨਿਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਕੌਮੀਸੱਪੀ ਸਬ-ਡਵੀਜਨ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਕਰਨ ਸਰਮਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਤਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਖਬਰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੀ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬੀਕਾਨੇਰ 'ਚ ਦਰਦਨਾਕ ਵਾਰਦਾਤ, ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਬੀਕਾਨੇਰ 18 ਫਰਵਰੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੁਣਕਰਨਸਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਮੋਢਯਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ 60 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਖੁਨੀ ਖੋਡ ਲੁਣਕਰਨਸਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲਵਾਸ ਵਿੱਚ ਖੋਡੀ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਧਨਪਤ ਬਾਵਰੀ (60) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਜੀਤੋਂ ਬਾਵਰੀ (55) ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਪੁਲਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਅਰੋੜ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਨਪਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਾਰੇ ਨਾਲ ਲਟਕਦੀ ਹੋਈ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਟੀਮ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ

ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਘਰੇਲੂ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਧਨਪਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੁਦ

ਫਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ। ਫਿਲਹਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੁਣਕਰਨਸਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੁਰਦਘਾਟ 'ਚ ਰੱਖਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੋਵਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਪਤਿਕਾ

ਮੁੱਖ ਸੋਪਾਕ-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਬਰ, ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਿਠਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਏ-144 ਇੰਡਸਟ੍ਰਿਅਲ ਏਰੀਆ ਸੈਕਟਰ ਏ-4, ਟੁੰਡਿਕਾ ਸਿਟੀ ਲੋਨੀ ਗਾਢਿਆਬਾਦ ਤੋਂ ਫ਼ਫਕਾ 'ਚ 5, ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਜਫਰ ਮਾਰਗ ਨੰਬਰ 11-10002 ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Edited Printed Published and Owned by Gurcharan Singh Babbar 5, Bahadur Shah Zafar Marg New Delhi 110002. Printed at Qaumi Patrika Printing Press A-4 Tironica City Loni Ghaziabad Ph. : 011-41509689 011-23315814 Mob. : 9971359517 9312262300

E-mail address: qpatrika@gmail.com

R.N.I. No. 39272/81

Legal Advisors: Advocate Mohd. Sajid Advocate Dr. A.P.Singh Advocate Manish Sharma Advocate Pooja Bhaskar Sharma

ਹਾਏ ਤੌਬਾ ! ਪਹਿਲਾਂ ਧੀ ਦਾ ਮੰਗੇਤਰ ਤੇ ਹੁਣ ਭੈਣ ਦਾ ਪਤੀ ਲੈ ਭੱਜੀ ਅੱਪੜ ਜਨਾਨੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਅਲੀਗੜ੍ਹ 18 ਫਰਵਰੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ : ਸੀਐੱਮ ਸੈਣੀ

Contd.....Front page

ਜਦੋਂ ਕਿ 2004 ਅਤੇ 2005 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਭਰਗਵਾਰ ਵਿੱਚ 17ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ 8ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ 22ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ, ਜੋ 2023-24 ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਕੇ 15ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਨੀ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ; ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੁੱਟ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਬਦੇਲਤ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸ਼ੇਖ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਲਥਾਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਮਾਡਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮਲ ਖਿੜੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਏਗੀ। ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਜ਼ੋਰਮ 'ਚ 3.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਸਮੇਤ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 18 ਫਰਵਰੀ। ਅਸਾਮ ਰਾਈਲੇਜ਼ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੇ ਸੋਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 3.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੋਰਿੰਗ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਮੈਨਕਾਂ ਨੇ ਮਨੀਪੁਰ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਗੋਪਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੌਕੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ 3.51 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਮੋਰਿੰਗ ਬਰਫ਼ਮਾ ਕੀਤਾ। ਅਸਾਮ ਰਾਈਲੇਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਰਿੰਗ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਾਸਿਮ ਅਤੇ ਮੁਕਿਮ ਅਲੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਰਿੰਗ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਸਮੇਤ ਦੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੋਨਾਲ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

NAME CHANGE
I, PRITI DAS D/O DALIP KUMAR residing at D-293 JY COLONY KHYALA, DELHI-110018 have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE
I, BHASKARA VIJAY KUMAR residing at H-NO-6-2256, PADMAN-ABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAP-ATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATA RATNAM to SENAPATHI APPALA RATNAM for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SWEETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHER-ING BHUTIA Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-743031, have changed my name from SWEETA RAI BHUTIA to SWEETA RAI for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ASHISH KUMAR SINHA S/o KHA-GEN CHANDRA SINHA R/o House No. 67, Alipur Road, Near Kasturi Ram College, Kureni, North West Delhi, Delhi - 110004, declare that name of my wife and my minor Daughter has been wrongly written as PINKI SINHA and ANUGYA SINHA in my minor Daughter name-ly ANUGYA Aged 16 year in her 10th Class Educational Documents. The actual name of my wife and my minor daughter are PINKI KUMARI and ANUGYA, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH residing at H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110076 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Gandhi Market, Mir Dard Road, Mitro Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110002 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

NAME CHANGE
I, hitherto known as Farman S/o Akeel Ahmed R/o B 2722/7, Gali No. 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T. HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH YADHIAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR-2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly

NAME CHANGE
I, hitherto known as Atif S/o Manzoor Khan R/o 1/99-3, 4/F, Gali No-5, Guru Harkrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Atif Khan.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T. HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-004425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

NAME CHANGE
I, hitherto known as Akash S/o Makhan Singh Rawat R/O 2087/5, Gali No.20, Prem Nagar Patel Nagar, Patel Nagar S.O., Central Delhi, Delhi-110008 have changed my name and shall hereafter be known as Akash Rawat.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T. HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-004425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

NAME CHANGE
I, hitherto known as Sanam Kumari W/o Samrajit Gupta R/O E-400-D, Block-E, Ashok Nagar, Vasundhara Enclave, East Delhi, Delhi-110096 have changed my name and shall hereafter be known as Sanam Sax.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T. HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-004425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

NAME CHANGE
I, hitherto known as Laxman Yadav alias Bhavikshin Yadav S/O Bechan Yadav R/O Ganga Debra, Post Bela, Thana Babubathi, Ward No-02, Bela, Po Bela, Dist Madhubani, Bihar-847224 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

ਅਤੇ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਹੀ ਜੀਜੇ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਹਿਲਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਡਰਾਕ ਬਾਣਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਨੋਹਰਪੁਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਨਾਮ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗ 12 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਦੀ 38 ਸਾਲਾ ਮਾਂ ਅਨੀਤਾ ਦੇਵੀ ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਈ ਰਾਹੁਲ ਨਾਲ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਰੀਬ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਯੂਪੀ, ਨੇਪਾਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਲਗਭਗ 2826 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਦੁਆਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਨੀਤਾ ਉਸ ਦੀ ਸੌਂਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਜੀ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਤੌਹਾ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਤਾਂਜਾ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ 'ਚ, ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਪੋਜ਼ੇ ਫੋਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਰ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਨੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਨਾਲ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਹੁਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਨੀਤਾ ਘਰੋਂ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸੌਨੋ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਆਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸੁਣੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਅਨੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਜੀਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਹਰਮੇਰੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਜਤਿੰਦਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਨੀਤਾ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੀਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

PUBLIC NOTICE
My client Narendar Kumar Chauhan S/o Pooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts.

NAME CHANGE
I Suvita Rana(d/o.Shri Omvir Singh) wife of Vikram Singh Rana was Suvita Rani before Marriage. After marriage I am also known as Suvita Rana and as such my daughter's educational certificate my name (as her mother) is endorsed as Suvita Rana. Thus I affirm and confirm that Suvita Rani (my maiden name) and Suvita Rana (my name having surname of my husband Vikram Singh Rana) is the same person.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dhamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I, HASINA BEGAM KHAN W/O SALIM IGBAL KHAN R/O TAPRU R/O J-15, SEED MAMULI, GHOLARAWALI COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122107 HAVE CHANGED MY NAME TO HASINA BEGAM FOR ALL PURPOSE.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, Sudama Sharma S/O Devi Ram Sharma,R/O A- 3/106 - 107, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and she shall hereafter be known as Ayush Sharma.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client Ms Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khasra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khasra No. 232K, Situated at Village - Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-30, & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulantly, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, S VANITHA W/O No. 14838283N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P S/o J. S. DEVI MAMULI, GHOLARAWALI COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122107 HAVE CHANGED MY NAME TO VANITHA R FOR all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kupwara.

NAME CHANGE
I, Tanpreet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Tanpreet Singh and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUDHARY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsaun Khinodhar, Sitamarhi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUDHARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUDHARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUDHARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUDHARY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsaun Khinodhar, Sitamarhi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUDHARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUDHARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUDHARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, Sansare Amrut Narayan father of No.4580889H Rank-Hav Name Sansare Ravindra Amrut residing at V.I. Deolali Pravara, Tehsil - Rahuri, District.Ahilyanagar, Maharashtra - 413716 have changed my name from, Sansare Amrut Narayan to Sansut Narayan Sansare vide affidavit dated 15.07.2025 executed before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Ahmarnagar, Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun Mohalla, Mayapuri, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAWWAAB to ABDUL TAWWAAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-588/55, FLAT NO-B-2, STREET CHOUHANS GARDEN, BHATIALA, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

NAME CHANGE
I, Pradeep Kumar S/O Prem Chand R/O D-754/A, Gali No.1, Ashok Nagar, Shahdara, Delhi-110093 have changed the name of my minor son from Arjun to Arjun Vaidwan.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client Ms Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khasra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khasra No. 232K, Situated at Village - Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-30, & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulantly, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, Vinod Kumar S/o Uday Singh residing at Flat NO-G-3/8, Near DDA Water Tank, Sector-4, Rohini, Delhi-110085 have changed my name to Vinod Kumar Kushwaha for all future purpose.

NAME CHANGE
I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYUR-DHWAJ APARTMENT, I.P. EXTN. EAST DELHI-110092 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

NAME CHANGE
I, Kulsum w/o Rozuddin R/O B-17, Gali No.3A, Near Mohalla Dilshad Masjid, Old Mustafabad, Delhi-110094, have changed my name to Kulsoom for all future purposes.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client Ms Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khasra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khasra No. 232K, Situated at Village - Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P. Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-30, & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold inavulantly, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, Tanpreet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDHAS, PO-MURSAN, DISTT-HATHRAS, U.P.-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE
I, Tanpreet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDHAS, PO-MURSAN, DISTT-HATHRAS, U.P.-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 100C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

ਸੰਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ‘ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਦਾ ਚੌਥਾ ਚਰਨ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ‘ਸਵੱਛ ਜਲ, ਸਵੱਛ ਮਨ’ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਆਗਾਜ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 18 ਫਰਵਰੀ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਮੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵੱਲੋਂ ‘ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਮਹਿਮਾ ‘ਸਵੱਛ ਜਲ, ਸਵੱਛ ਮਨ’ ਚੌਥਾ ਚਰਨ ਆਰੰਭ ਕਰਦਾ, 22 ਫਰਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਦੇਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਭਿਆਨ ਪਰਮ ਪ੍ਰੀਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਸੁਚੀਕਸ਼ਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿਆ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸੂਖੀਆ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 1500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਇਕੱਠੇ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਲ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਜਲ ਸੰਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਲ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਮੂਲ ਭੇਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਾ ਕਰਨਾ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੁਰਣਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੋਂਟਰਾਲਪ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ‘ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤ’ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਲ ਸੰਰੱਖਣ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਦਿਨੀਂ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਦੀਆਂ, ਝੀਲਾਂ, ਤਲਾਬਾਂ, ਖੂਹਾਂ ਅਤੇ ਚੌਜ਼ਮੀਆਂ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਚਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੇਵਾ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਚਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨੀਆਂ, ਸਮੂਹਕ ਗਾਇਨ, ਪ੍ਰੇਰਕ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਲ-ਜੀਨਿਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਜੁੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁੰਦਰ, ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ‘ਸਵੱਛ ਜਲ, ਸਵੱਛ ਮਨ’ ਮੁਹਿੰਮ ਇਸੇ ਪਵਿਤਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

NAME CHANGE
I, hitherto known as JAGANATH KAPUR alias JAYANTI

ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਲਈ ਊਰਜਾ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣ ਲਈ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਲਿਤ ਭੋਜਨ 'ਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਧੌਸ਼ਿਟਕ ਤੱਤ ਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਝਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਤੇ ਸਹੀ ਾਰਾਮ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਤੇ ਸੈਰ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪੱਠੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਵੀ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ 'ਚ

ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਸਰੀਰ ਲਈ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ

ਪਰਹੇਜ਼

ਜੇ ਅਸੀਂ ਤਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਫਾਰਸ ਫੂਡ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਹੀਂ, ਦੁੱਧ, ਮੱਖਣ, ਲੱਮੀ, ਘਿਉ, ਆਦਿ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੇਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਚੁਸਤ ਤੇ ਫੁਰਤੀਲੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਹਾਉਣਾ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇਜ਼ ਤੁਰਨਾ, ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣਾ ਤੇ ਸਰੀਰ ਚੋਂ ਗਰਮੀ ਕੱਢਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰੇਮ

ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਦਰੁਸਤ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਰੀਰ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਸੌਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੁਰਾਕ 'ਚ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਲ ਦੀ ਰੱਤ 'ਚ ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ, ਪਾਲਕ,

ਮੇਥੇ, ਗਾਜਰ, ਮੂਲੀ, ਸ਼ਲਗਮ ਆਦਿ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ 'ਚ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਦੇਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਸਰੀਰ ਨਿਰੋਗ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਥਕਾਵਟ ਰਹਿਤ ਤੇ ਮਨ ਲੱਗਾ ਕੇ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

94630-57786

ਪੁਸਤਕ

ਪੁਸਤਕ : **ਫਸਟ ਏਂਡ ਗਾਈਡ (ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਾਇਤਾ ਤੇ ਇਲਾਜ)**

ਲੇਖਕ : **ਵਿਸ਼ਾਲ ਭਾਰਤੀ**

ਪੰਨੇ : 128 ਮੁੱਲ : 140/-

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ : **ਤਰਕਭਾਰਤੀ**

ਇਸ ਪੁਸਤਕ 'ਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਲਾਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਭਾਵ ਘਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ-ਸਿਰ ਦਰਦ, ਬੁਖਾਰ, ਜ਼ੁਕਾਮ, ਰੋੜੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ, ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ, ਜੀ ਘਬਰਾਉਣਾ, ਕੁੱਝ ਹਜ਼ਮ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਚੰਕਰ ਆਉਣੇ ਆਦਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ 'ਚ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫਸਟ ਏਂਡ (ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਾਇਤਾ) ਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਮਪਤਾਲ ਲੈ

ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਰਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜੋ ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਟ ਏਂਡ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਥੋਟੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਇਕ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ-ਸਿਰ ਦਰਦ, ਬੁਖਾਰ, ਜ਼ੁਕਾਮ, ਰੋੜੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ, ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ, ਜੀ ਘਬਰਾਉਣਾ, ਕੁੱਝ ਹਜ਼ਮ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਚੰਕਰ ਆਉਣੇ ਆਦਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

● **ਸਰਬ ਸਹੋਤਾ**

ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰ

ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰ ਖਾਣ 'ਚ ਮਿਠੇ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ, ਈ, ਫਾਇਬਰ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਤੇ ਕੈਲ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਤੇ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਥਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਡਾਇਬਟੀਜ਼

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਕਰੀ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਸਰੀਰ 'ਚ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ

ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਜੂਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਰਸ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਘਾਟ

ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰ ਸਰੀਰ 'ਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਘਾਟ

ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਜੂਸ 'ਚ 2 ਚਮਚ ਸ਼ਰਿਦ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦਾਗ਼ ਤੇ ਝੁਰੜੀਆਂ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀਆਂ ਝੁਰੜੀਆਂ ਤੇ ਦਾਗ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਾਲੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋ।

ਚਮਕਦਾਰ ਚਮੜੀ

ਇਸ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਜਵਾਨ ਤੇ ਨਿਖ਼ਰੀ ਹੋਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਟਾਮਿਨ ਜੀ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਚਮੜੀ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਨੀਏ ਨੂੰ ਦਾਲਾਂ ਜਾਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਜੀ ਵਰਗੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਇਸ 'ਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹਨ। ਪੀਤੋ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਦਿ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ

ਗੈਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੇਟ

ਧਨੀਆਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰੀ

ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਦਸਤ

ਕਈ ਵਾਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ 'ਚ ਗੜਬੜੀ ਹੋਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਨੀਏ ਦੀ ਚਟਣੀ ਖਾਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ..

'ਚ ਗੈਸ ਬਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਧਨੀਏ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੈਸ ਲਈ ਧਨੀਏ ਦੇ ਪੱਤੇ ਬਹੁਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਨ।

ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ

ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਘੱਟ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਧਨੀਏ ਦੇ ਪੱਤੇ ਰਾਤੀਤੇ,

ਸਲਾਦ, ਸਬਜ਼ੀ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਖਾਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਂਚ।

ਡਾਇਬਟੀਜ਼

ਜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਂਵਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਧਨੀਆਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਰੋਗਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹਲਦੀ

ਹਲਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਾਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਦਾਲ-ਸਬਜ਼ੀ ਦਾ ਰੰਗ ਵਧੀਆ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਆਦ। ਹਲਦੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਣ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਟਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਮਰ ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਮਾਦਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਲਦੀ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੇ, ਚਮੜੀ, ਫੋਟੋਡੇ ਅਦਿ ਅੱਗ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ

ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹਲਦੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੇਧ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ। ਵੱਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਗਲੇ ਦਾ ਦਰਦ

ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਗਲੇ ਦੇ ਦਰਦ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਚਮਚ ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਹਲਦੀ ਅਤੇ ਚੁੰਝੀ ਭਰ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਕ ਗਲਾਸ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਉਬਾਲੋ। ਇਹ ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਗਲੇ

ਦੇ ਦਰਦ ਲਈ ਭੁਕਵਾਂ ਇਲਾਜ ਹੈ।

ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ

ਅਜਵਾਇਣ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਹਲਦੀ 12-12 ਗ੍ਰਾਮ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆਜ਼ ਦੇ ਰੋਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦਿਨ ਵਿਚ 'ਚ ਦੋ ਵਾਰ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਦੇਦਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਹਲਦੀ 'ਚ ਨਮਕ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਦੇਦਾਂ 'ਤੇ ਰਗੜੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਦ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਵਿਚਲੀ ਬਦਬੂ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ

ਜੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ 'ਚ ਤਲਕੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਦਰਦ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਹਲਦੀ 'ਚ ਜ਼ਿਹਰੇ ਨੂੰ ਨਿਖ਼ਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਇਕ ਛੋਟਾ ਚਮਚ ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਹਲਦੀ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਣ ਜਾਂ ਚੰਦਨ ਦੇ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਈ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਸ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨ ਜ਼ਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿਚ ਚੰਘਾ ਨਿਮਰ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਨਰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ

ਹਲਦੀ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਚਰਬੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਕੈਲ਼ਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਹ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕਰੇ ਦੂਰ

ਹਲਦੀ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਕੇ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ 'ਚ ਗਰਮੀ ਲਿਆ ਕੇ ਕਫ਼ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ੍ਹਨ 'ਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਦੁੱਧ 'ਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਬਾਲ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਨੀਆ ਦੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਮ ਪਾਣੀ 'ਚ ਹਲਦੀ ਪਾਊਡਰ, ਸ਼ਰਿਦ ਅਤੇ ਨਿਝੂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖ਼ਾਲੀ ਪੇਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਗੈਦਗੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

● **ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰ**

ਡੱਬਾ ਬੰਦ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ...

ਗਦੂਦਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ

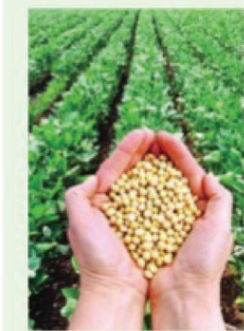
ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਪੋਸਟੋਟ ਇਕ ਹਾਥਮੇਨ ਦਾ ਹਿਸਾਦਿ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਰਦਾਂ 'ਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਵਾਲੀ ਬੈਲੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਕਰ ਕੇ ਸਥਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਗਦੂਦ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਭੁਕ-ਭੁਕ ਕੇ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਚ ਵਧਣ ਦਾ ਇਸਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਗਦੂਦ ਦੇ ਸੈੱਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਅੰਧਕਲ੍ਹ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ

ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਮੇ ਕੱਦ ਅਤੇ ਪਤਲੇ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਇਲਾਜ ਸਰਜਰੀ, ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੀਮੋਥੈਰਪੀ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ, ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਇਸਦੇ ਇਲਾਜ 'ਚ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਡੱਢ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਦਰਕ - ਅਦਰਕ 'ਚ ਐਂਟੀ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬੀਅਲ ਅਤੇ ਐਂਟੀ ਇਨਫਲੇਮੇਟਰੀ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕੀਮੋਥੈਰਪੀ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਰਕ ਦਾ ਜੂਸ ਇਕੱਲਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਰਿਦ 'ਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋਇਆਬੀਨ

ਇਸ 'ਚ ਇਕ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਤੱਤ ਫਾਈਟੋ ਐਸਟਰੋਜਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਿਚਲੇ ਟੈਸਟੋਸਟੀਰੋਨ ਹਾਥਮੇਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਸੈੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਕੱਦੂ ਦੇ ਬੀਜ

ਇਹ ਡਾਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਬੈਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਠੀਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਬੀਜ ਜ਼ਿੰਕ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੋਗ ਨਿਰੋਧਕ ਸ਼ਕਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਦੂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਰਿਹੀ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਭੁੰਨ ਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਕਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਕੱਦੂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਭੁੰਨ ਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗਰੀਨ-ਟੀ - ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਿਨਾਂ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀ ਚਾਹ ਐਂਟੀ ਆਕਸੀਡੈਂਟ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੱਤ ਪੋਲੀਫੈਨੋਲਜ਼ ਕੈਂਸਰ ਸੈੱਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ

ਅਨਾਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ- ਸਰੀਰ 'ਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗਦੂਦਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕਰਨ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕਿ ਆਪ ਘੱਟੋ ਤਕ ਦੁੱਧ 'ਚ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ-3 ਹੀ

ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕੈਂਸਰ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਪਾਨ 'ਚ ਗਰੀਨ ਟੀ ਇਕ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜਪਾਨ 'ਚ ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਆਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 67% ਘੱਟ ਹੈ। ਗੈਨੇਡਰਮਾ ਯੂਕਤ ਗੈਨੋ ਟੀ ਵੀ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

ਓਮੇਗ-3 ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ- ਓਮੇਗ-3 ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਵੀ ਗਦੂਦਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਲਸੀ ਦੇ ਬੀਜ, ਅਖਰੋਟ, ਮੱਛੀ ਦਾ ਤੇਲ ਆਦਿ ਇਸ ਦੇ ਉੱਤਮ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ।

ਪਰਹੇਜ਼ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਡੱਬਾ ਬੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤੇ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਫਲਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਦੂਦਾਂ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਤਾਫਲ ਅਤੇ ਖੀਰ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

9814813674

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਹਨੇਰੀ 'ਚ ਰੌਸ਼ਨ ਧਰਮ ਦਾ ਦੀਪਕ

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕੋਟਦਵਾਰ ਦੇ ਦੀਪਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ 'ਮੁਹਿਮਦ' ਦੀਪਕ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਸਕਦੇ। ਦੀਪਕ ਹੈ ਤਾਂ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਹਿਮਦ ਦੀਪਕ ਉਦੋਂ ਬਣਾਣਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਪਾਰਕਿਨਸਨ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾਏ। ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਦੀਪਕ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੱਲਾ-ਰੱਪਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹਿਜ ਹੀ ਉੱਠ ਕੇ ਦੇਖਣ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੇਨਾ ਸ਼ੇਰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ। ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ ਮੁੰਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਖੜੋਤੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਚ 'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ। ਦੀਪਕ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ਾਂ 'ਚ ਘਿਰੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਹੱਥ ਕੰਥ ਹਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਘਬਰਾਇਆ ਤੇ ਸਹਿਮਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਵਲਾਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ? ਨਾਲ਼ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪਵੇਗਾ ? ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਨਾਂ 'ਬਾਬਾ ਸਕੂਲ ਡਰੈੱਸ ਐਂਡ ਮੈਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ' ਹੈ। ਦੀਪਕ ਨੇ ਜੋ ਸਵਾਲ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ, ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹੋ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੁੱਛੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀ ਦੇਸ਼ 'ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ' ਜਿਹੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਖ਼ਾਸਿਅਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਿਸਵਾਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੋਂ ਖਿੱਝ ਗਏ ਤੇ ਉਲਟਾ ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, “ਤੁਮ ਕੌਨ ਹੋ ? ਇਸ ਕੀ ਐਲਾਦ ਹੋ ? ਤੁਮ ਮੁੱਲਾ-ਕਠਮੁੱਲਾ ਹੋ ?” ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੋ ਤਾਂ ਦੀਪਕ ਨੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਹਾਂ 'ਮੁਹਿਮਦ' ਦੀਪਕ।” ਸਾਰੇ ਹੰਗਾਮੇ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਇਸੇ ਲਈ ਹੁਣ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਮੁਹਿਮਦ ਦੀਪਕ ਵਜੋਂ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੀਪਕ ਦੂਜੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਭਟਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੇਵੱਸ ਅਤੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਕਟ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂ। ਉਸ ਦੀ ਜਾਤ-ਧਰਮ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇੱਕ ਬੇਵੱਸ ਇਨਸਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮੌਕੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।”

ਦੀਪਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਅਮਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ 'ਚ ਆਸਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਮਲੀ ਰੂਪ 'ਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਝੁਲਾਈ ਗਈ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ?'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਲਾ, ਕਠਮੁੱਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ਼ ਏਨੀ ਹੀ ਅਮਰਦਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰ ਲਏ। ਐਲਾਨੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜਿਮ ਮੂਹਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਥੇ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੰਗਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਦੀਪਕ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਆਏ। ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਵੀ ਹੁੱਲੜਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਦੀਪਕ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਹੌੜਨ ਲਈ ਦੀਪਕ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਨਸਾਨ ਅੱਗੇ ਨਾ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ 'ਇਲਾਜ' ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਨਾਤਨ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜੀਵਨ 'ਚ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਹਿੜੀ ਐਂਡ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਉਹ 'ਅਗਿਆਤ' ਬਿਲਾਨਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਾਕਾਇਦਾ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਜਿਮ ਮੂਹਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਕਾਫ਼ਲੇ ਮੂਹਰੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਪੁਲੀਸ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ ਸਕੀ, ਨਾ ਪਛਾਣ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯਾਦ ਰੱਖ ਸਕੀ। ਹਾਂ, ਦੀਪਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਹਰ ਨਕਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਂਡ ਆਈ ਆਰ ਵੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਦੀਪਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਵੀ ਮਾਰਕੁੱਟ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੀਪਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਜਿਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਡੇਢ-ਦੋ ਸੌ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਲ਼ਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਰ ਅਪਸ਼ਬਦ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਟਦਵਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਡਿਆਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲ ਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਵਾਲੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਜਿਮ ਮੂਹਰੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅੰਕਿਤਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ, ਦੀ ਪੱਤਰ ਲੇਣ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖੌਲਦਾ ? ਉਹ ਜਿਸ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਅੰਕਿਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਭੈਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਉਸ ਭੈਣ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਫਾਕਲਾ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਥਿਤ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੱਗੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੋਟਦਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੁਸਲਿਮ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁੜਦੰਗੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖ਼ੂਬ ਭੜਾਸ ਕੱਢੀ ਹੈ। ਕੋਟਦਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਚ ਫ਼ਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਖ਼ੈਰ, ਇਸ ਸੂਬੇ 'ਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਅਸੀਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟਣ ਲਈ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਅਜ਼ਮਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਫ਼ਿਰਕੂ ਨੁਸਖੇ ਹੁਣ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਨੇਮੇਂ ਰਾਹ ਤੁਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਖ ਫ਼ਿਰਕੂ ਰਾਹ ਅੱਜ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਾਹਾ ਖਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਸ਼ਮ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਜਿਮ ਮੂਹਰੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਭੈਣ ਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਜੋ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਫ਼ਿਕਰ 'ਚ ਆਈ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੰਬਰੁ ਸਨ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਗਲੀਜ਼ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਨੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਨਾਤਨ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਣਗੇ ?

ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਵਿੱਚ ਦੀਪਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਨਾਤਨ ਦਾ ਅਸਲ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਫੈਨ, ਮੈਸੇਜ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ੇਸ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਨਾ ਭਗਤ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ 100 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਆਯੋਜਿਤ

ਮਿਰਜਾਪੁਰ, 18 ਫਰਵਰੀ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈ ਸੇਵਕ ਸੰਘ (ਆਰਐਸਐਸ) ਦੇ 100 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਉਪਲੱਖ ਵਿੱਚ ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ, ਮਿਰਜਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ, ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਮਨਮੋਹਨ, ਵਰਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੋਸਲ (ਸੀਏ) ਅਤੇ ਕਿਰਨ ਹੰਸ ਸਮੇਤ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਸਰਗਰਮ ਉਥੇ ਵੀਡੀਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੇਮਿਸਾਲ: ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ

ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ, 18 ਫਰਵਰੀ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਹਿਮ ਤਹਿਤ ਮੱਗਾ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਈ ਵਿਚ ਵਿਧਾਇਕ ਵਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵੀਡੀਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿਚ ਵੀਡੀਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕਨਵੀਨਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੋਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ

ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ

ਤੋਂ ਤੋੜਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜੁਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

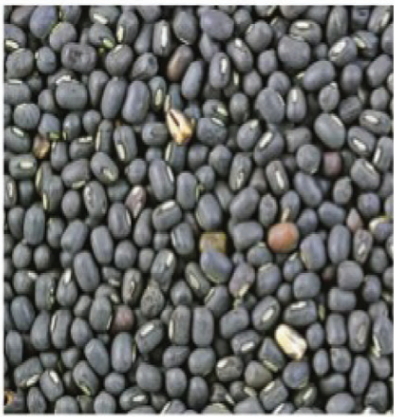
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ

ਖਿਲਾਫ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਥੇ

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਢਕਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋਪਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਮਾਂਹ ਦੀ ਬਿਜਾਈ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ’ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਕਬਾ ਵਧਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ...

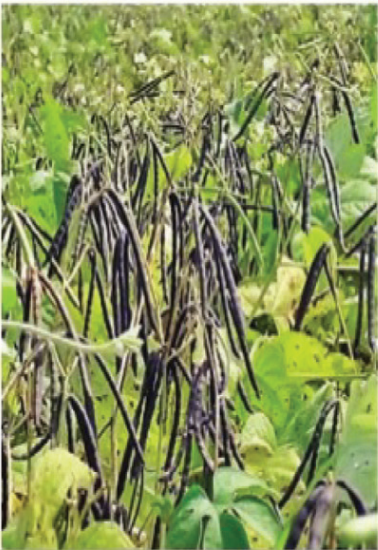
ਇੰਜ ਲਓ

ਮਾਂਹ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪੈਦਾਵਾਰ

• ਡਾ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਦਾਲਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦਾ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਅਪਨਾਉਣ ਕਾਰਨ ਦਾਲਾਂ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਸੋਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ’ਚ ਆਈ ਖ਼ੜੋਤ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਖਪਤ 70 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 27 ਗ੍ਰਾਮ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ 80 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾਲ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗਰਮ ਰੁੱਤ ਦੇ ਮਾਂਹ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰੀਬ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ’ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਸਾਲ 2015-16 ਦੌਰਾਨ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਰਿਆੜਕੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮਾਂਹ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦ ਤਕ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਨਾ ਬਣੇ। ਜਦ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਢਾਬੇ ’ਤੇ ਰੋਟੀ ਖਾਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸਾਨ ਮਾਂਹ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ

ਇਕ ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਪੰਜ ਕਿੱਲੋ ਤਕ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰਮ ਰੁੱਤ ਦੇ ਮਾਂਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਮਾਵ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵਿਚ ਅੰਤਰ-ਫ਼ਸਲ ਵੱਸੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਰਮ ਰੁੱਤ ਦੇ ਮਾਂਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਜਿੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਆਮਦਨ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪਜ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ’ਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜੇ

ਫਲੀ-ਫੇਰਾ ਸੁੱਡੀ ਮਾਂਹ ਦੇ ਪੌੜਿਆਂ, ਫਲੀਆਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੇ ਪੌੜੇ, ਫਲੀਆਂ ਵਿਚ ਮੋਰੀਆਂ, ਬੂਟਿਆਂ ਹੇਠ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿੱਠਾਂ ਰੱ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ’ਤੇ ਸਪਾਈਨੋਸੈਡ 45 ਐੱਸਸੀ ਜਾਂ 200 ਮਿਲੀਲਿਟਰ ਐਂਡੋਸਕਾਰਬ 14.5 ਐੱਸਸੀ ਜਾਂ 800 ਗ੍ਰਾਮ ਐਂਸੀਫੇਟ 75 ਐੱਸਪੀ ਨੂੰ 80 ਤੋਂ 100 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਨੈਪੈਸਕ, ਪੰਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾਵਾਰ

ਮਾਂਹ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗਰਮੀ ਸਹਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ

ਗਰਮ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਭੱਲ ਤੋਂ ਹੋੜਲੀ ਭੱਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹੁਤ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ। ਮਾਂਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ, ਮਾਂਹ-1008 ਅਤੇ ਮਾਂਹ-218 ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਂਹ-1008 ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਫਲੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਪੱਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸਮ ਕਰੀਬ 72 ਦਿਨਾਂ ’ਚ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਪੀਲੀ ਰਿਤਕਬਰੀ ਅਤੇ ਪੌਤਿਆਂ ਦਾ ਝਰੜ-ਮੁਰੜ ਵਿਸ਼ਾਯੂ ਰੋਗ ਵੀ ਘੱਟ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਔਸਤ ਪੈਦਾਵਾਰ 4.5 ਡੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ। ਮਾਂਹ-2018 ਕਿਸਮ ਕਰੀਬ 75 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਔਸਤ ਪੈਦਾਵਾਰ 4.00 ਡੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ।

ਬਿਜਾਈ ਅਤੇ ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਿਸਾਨ 10-15 ਕਿੱਲੋ ਬੀਜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਝਾੜ ਘੱਟ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲੈਣ ਲਈ 20 ਕਿੱਲੋ ਬੀਜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਰਤਦਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਿਜਾਈ 15 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤਕ 22.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਚੌੜੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬੂਟੇ ਤੋਂ ਬੂਟੇ ਵਿਚਲਾ ਫ਼ਾਸਲਾ 4.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ 11 ਕਿੱਲੋ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ 60 ਕਿੱਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਖਾਦ ਡਰਿਲ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਪੁਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ

ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਗੋਡੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੋਡੀ ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਸਮੀ ਘਾਹ ਅਤੇ ਚੌੜੇ ਪੌਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਲਿਟਰ ਪੈਂਡੀਮੇਥਾਲਿਨ 30 ਈਸੀ ਨੂੰ 150 ਤੋਂ 200 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਗੋਡੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਂਹ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਪਾਣੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 25 ਦਿਨ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਪਾਣੀ 60 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭੰਬਾਕੂ ਸੁੱਡੀ

ਛੋਟੀਆਂ ਸੁੱਡੀਆਂ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਸੁੱਡੀਆਂ ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਛੋਟੀਆਂ ਸੁੱਡੀਆਂ ਝੁੰਡਾਂ ’ਚ ਪੌਤਿਆਂ ਦਾ ਰਹਾ ਮਾਦਾ ਖਾ ਕੇ ਪੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਛਾਨਣੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੀਆਂ ਸੁੱਡੀਆਂ ਪੌਤਿਆਂ, ਡੋਡੀਆਂ, ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਫਲੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰੋ। ਨਦੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇੰਟਿਜਿਟ/ਰੁਪਤੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰੋ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਥਾਵਤ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਡੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਹਮਲਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 150 ਮਿਲੀਲਿਟਰ ਨੁਵਾਕਰੋਨ 10 ਈਸੀ ਜਾਂ 800 ਗ੍ਰਾਮ ਐਂਸੀਫੇਟ 75 ਐੱਸਪੀ ਜਾਂ 1.5 ਲਿਟਰ ਕਲੋਰੋਪਾਈਰੀਫਾਸ ਨੂੰ 100 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਛਿੜਕਾਅ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰੋ।

ਸੰਬਾਈਲ 94630-71919

• ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੌਸ

ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰਨ ਉਰਜਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਓਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਰਜਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਰਜਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਰਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸਰੋਤਾਂ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ ਕੋਲੇ ਆਦਿ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਇਕ ਸੀਮਤ ਮਾਤਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਖ਼ਰਾਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਾ ਤੇ ਅੰਗਤਮੰਦ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਗ਼ੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਉਰਜਾ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ।

ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਉਪਕਰਣ

ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਭਰਵਰੀ ਸੋਮਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ’ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ

ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ ਇਕ ਬੰਦ ਕਾਲਾ ਡੱਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸੂਰਜੀ ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਨਾਂ ਡੱਬੇ ਅੰਦਰ ਇੰਨਾ ਤਾਪਮਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਰਹ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਤਲੇ ਅਤੇ ਪਕਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕਤਾ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਦੋ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲਾ, ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਦੋ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸੋਲਰ ਕੁੱਕਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 3700 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਗ਼ੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਉਰਜਾ ਸਰੋਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ

ਘਣ ਮੀਟਰ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਨਾਲ 3.50 ਕਿੱਲੋ ਲੱਕੜੀ, 12.30 ਕਿੱਲੋ ਪਾਖੀਆਂ, 16 ਕਿੱਲੋ ਕੋਲਾ, 0.62 ਲਿਟਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ, 0.43 ਕਿੱਲੋ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਗੈਸ, 0.52 ਲਿਟਰ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਜਾਂ ਬਣਾਵਾਉਣ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀ (ਪੀਡਾ) ਵੱਲੋਂ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਲਰ ਵਾਟਰ ਹੀਟਰ

ਸੋਲਰ ਵਾਟਰ ਹੀਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਲੈਟ ਪਲੇਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਿਸਟਮ, ਟਿਊਬਾਂ ਵਾਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਪੈਰਾਬੋਲਿਕ ਜਾਂ ਡਿਸ਼ ਟਾਈਪ ਸਿਸਟਮ। ਫਲੈਟ ਪਲੇਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਟਿਊਬਾਂ ਵਾਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਿਸਟਮ 80 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗ੍ਰੇਡ ਤਕ ਪਾਣੀ ਗਰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾਬੋਲਿਕ ਸਿਸਟਮ 80 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਗਰਮ ਜਾਂ ਭਾਫ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਬਾਈਲ 94647-64320

ਸੂਰਜੀ ਜਿਨਸ ਸੁਕਾਵਾ (ਡਰਾਇਰ)

ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਿਆਜ਼, ਸੋਢੀ, ਅਦਰਕ, ਲਸਣ, ਹਲਦੀ ਆਦਿ ਵਸਤਾਂ ਸੁਕਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੁਕਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਗੰਦਗੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੀੜ੍ਹਾ ਦੇ ਇਸ ਘਰੇਲੂ ਸੂਰਜੀ ਜਿਨਸ ਸੁਕਾਵੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 2200 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਫੋਟੋ ਵੋਲਟਿਕ ਸੈੱਲ

ਫੋਟੋ ਵੋਲਟਿਕ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਾਇਓ ਗੈਸ

ਘਰਾਂ ਦੇ ਕੂੜੇ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਗੋਰੇ ਤੋਂ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਪੌਦਿਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ’ਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਿਕ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਅਸਿੱਧੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇਕ ਵਿਧੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਣੀ ਖਾਦ ਨਾਲ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਭੋਜਨ ਬਣਾਉਣ, ਰੋਸ਼ਨੀ, ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਨ ਆਦਿ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ

• ਹ.ਸ. ਰੰਧਾਵਾ, ਸ.ਸ. ਕੰਗ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਗਪਗ 2303 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ’ਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਔਸਤ ਪੈਦਾਵਾਰ 19.68 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ।।ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੱਦੂ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਕੱਦੂ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦੂਜੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੇਹੱਦ ਸੌਖੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਾਣਤੂ ਜਗ੍ਹਾ, ਕੰਧਾਂ, ਭੂੜੀ ਵਾਲੇ ਡੁੱਪ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ’ਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਇਹ ਹਨ :

ਪੀਲੇ ਧੌਂਬਿਆਂ ਦਾ ਰੋਗ

ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪੌਤਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਪਾਣੀ ਤਿੱਜੇ ਧੌਂਬੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ’ਚ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਡਾ ਆਕਾਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪੱਤੇ ਉੱਪਰ ਪੀਲੇ ਧੌਂਬੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੌਂਬਿਆਂ ਹੇਠ ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੀ ਰੂੰ ਵਰਗੀ ਪਲਪ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਡੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਚਮਕਦਾਰ ਧੌਂਬੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੇਲ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਝਾੜ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **ਰੋਕਥਾਮ** : ਬਿਜਾਈ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੇ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਲਾਓ। ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਨਦੀਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਰੋਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵੇਲ਼ਾਂ ਉੱਪਰ 300-600 ਗ੍ਰਾਮ ਇੰਡੋਫਿਲ ਐਮ-45 ਕਵਚ ਵੇਲ਼ਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 100-200 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ’ਚ ਘੋਲ ਕੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੰਦਰਵਾਂਕੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ’ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਫ਼ਤੇ-ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਛੇ ਹੋਰ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੀਜਾ ਤੇ ਚੌਥਾ ਛਿੜਕਾਅ 500 ਗ੍ਰਾਮ ਰਿਡੋਮਿਲ ਐਮਜੈਂਡ ਜਾਂ 600 ਗ੍ਰਾਮ ਇਲੇਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 200 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ’ਚ ਘੋਲ ਕੇ ਕਰੋ ਤੇ 10 ਦਿਨ ਬਾਅਦ 600 ਗ੍ਰਾਮ ਇੰਡੋਫਿਲ ਐਮ-45 ਕਵਚ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਭੁਲਸ ਰੋਗ

ਬਾਇਸ ਕਾਰਨ ਹਵਾ ’ਚ ਨਮੀ ਵਾਧਣ ਨਾਲ ਭੁਲਸ ਰੋਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹਮਲਾ ਪੁਰਾਣੇ ਪੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਤਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਲੇ, ਫਿਰ ਡੂਰੇ ਤੇ ਅੰਤ ਕਾਲੇ ਧੌਂਬੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਧੌਂਬੇ ਪੌਤਿਆਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ’ਤੇ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ’ਚ ਪੌਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗੋਲਧਾਰੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਤ ਵੇਲ਼ਾਂ ਕਾਲੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਤਰਬੂਜ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। **ਰੋਕਥਾਮ** : ਅਖ਼ੀਰਲੀ ਤੁੜਾਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵੇਲ਼ਾਂ ਦੀ ਰਹਿਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਖੇਤ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਵਹਾਈ ਕਰੋ। ਇਕ-ਦੋ ਸਾਲ ਵਾਸਤੇ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ’ਚ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰੋ। ਇਸ ਦਾ ਹਮਲਾ ਮਾਡੀ ਫ਼ਸਲ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਚੰਗੇ ਵਾਧੇ ਦੀ

ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਦੇਵ ਰਾਜ ਭੁੰਬਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵੱਧ ਝਾੜ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਭਰਿਆ...

ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਧਰੂ ਤਾਰਾ ਡਾ. ਦੇਵ ਰਾਜ ਭੁੰਬਲਾ

• ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ’ਚ ਪੰਜਾਬ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਧਰਾ ਮੁੱਢਲੇ ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਪਿਠਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾਇਆ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ’ਚ ਧਰੂ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਡਾ. ਦੇਵ ਰਾਜ ਭੁੰਬਲਾ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ’ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ।

ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭੂਮੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਡਾ. ਦੇਵ ਰਾਜ ਭੁੰਬਲਾ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਮਾਲੂਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਬਲਾਚੌਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਚੌਧਰੀ ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਮ ਤੇ ਮਾਤਾ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਘਰ 6 ਦਸੰਬਰ 1921 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤਕ ਵਿਦਿਆ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਭੁੰਬਲਾ ਨੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕ ਬੋਰਡ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸਾਹਿਬਾ ਤੋਂ ਅੰਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਗੋਰਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਗਰੁੱਬੇਕਰ ਵਿਖੇ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲਿਆ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਰਿਆ। ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। 10ਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁੰਬਲਾ ਨੇ 1944 ਵਿਚ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਬੀਐੱਸਸੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਈਸੀਏਆਰ ਦੀ ਵੀਟ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਮੀਕਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਸੈਕਸ਼ਨ ’ਚ ਮਿਲਿੰਗ ਤੇ ਬੇਕਿੰਗ ਲੈਬੋਰਟਰੀ ’ਚ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਵੰਡ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੜ ਸਮਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ ’ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਮਾਰਚ 1948 ’ਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕ ਰਿਸਰਚ ਫਾਰਮ ਔਥਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮੁੜ ਕੈਮੀਕਲ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਅੰਥਾਲਾ ਤੇ ਨਰਾਇਣਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। 1951 ’ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਮਿਸਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ’ਚ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਡਾ. ਐੱਸਡੀ ਨਿਝਾਵਨ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨਾ ਨਾਲ ਭੁੰਬਲਾ ਨੇ 1956 ’ਚ ਐਮਐੱਸਸੀ ਕੀਤੀ। ਭੂਮੀ ਵਿਗਿਆਨ ’ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਆਪਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਰਖਾਈ ਧਰਤੀ ਨੇ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ’ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ’ਚ ਡਾ. ਦੇਵ ਰਾਜ ਭੁੰਬਲਾ ਨੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਭੂਮੀ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਖੇਤਰ ’ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ’ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਖੇਤੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰੋਗਾ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਈ ਤਰਜ਼ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਅੰਨ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਲੱਗ ਗਏ। ਡਾ. ਭੁੰਬਲਾ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜੀ ਪੀਐੱਨ ਬਾਪਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਖੇਤੀ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਧਰੂ ਤਾਰੇ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਆਪਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜ਼ਰਖਾਈ ਧਰਤੀ ਨੇ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ

ਸੰਬਾਈਲ 98141-79010

ਕੱਦੂ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ

ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਵੇਲ਼ਾ ਉੱਪਰ 10-15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਫ਼ਸਲ ’ਤੇ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਇੰਡੋਫਿਲ ਐਮ-45 ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 100 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਗਿੱਚੀ ਗਲਟੀ

ਫਲ ਪੈਣ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਕ ਮੌਸਮ ’ਚ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਜਲਦੀ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਬੂਟੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਉੱਪਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਣੇ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ’ਤੇ ਡੂਰੇ ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਡੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਚਟਾਕ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬਾਅਦ ’ਚ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਉਲ਼ੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।।ਅਖ਼ੀਰ ’ਚ ਤਣਾ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੌਦਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। **ਰੋਕਥਾਮ** : ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਾਲੇ ਬੂਟਿਆਂ ਤੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦਾ ਖੇਤ ’ਚ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਇਹ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਣ ਨਰੋਏ ਪੌਦਿਆਂ ’ਤੇ ਨਾ ਪੈਣ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ’ਚ ਕੀੜੇ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਰੋਗ

ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਰੋਗ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਦੀਨਾਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਕਣ ਮਿੱਟੀ, ਬੀਜ ਜਾਂ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਗਮਲਿਆਂ ’ਚ ਬੀਜੀਆਂ ਵੇਲ਼ਾਂ ’ਤੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੱਦੂ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਵੇਲ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਰੋਗ ਤੇਲੇ, ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਤੇ ਪੌਤਿਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੌਂਸਰ ਦੇ ਮਗ਼ੀਜ਼ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਖ਼ਰਾਬੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਂਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ। ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣੇ ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਨਤੀਜਨ ‘ਗਲੋਬਲ ਅਡਲਟ ਤੰਬਾਕੂ ਸਰਵੇ-2016-17’ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਤਕ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਵੇ ਜਦੋਂ 2009-10 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚੋਂ 11.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੀੜੀ-ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6.9 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ ਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ 6.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਨ ਪਰ 2016-17 ਵਿਚ ਹੋਏ ‘ਗਲੋਬਲ ਅਡਲਟ ਤੰਬਾਕੂ ਸਰਵੇ, 2016-17’ ਵਿਚ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੁਲ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ 13.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੀੜੀ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਫ਼ੀਸਦ ਵਧ ਕੇ 7.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 8.0 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਵੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਬਦਨਾਮੀ ਖੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਹੈ ਮੋਹਾਲੀ ਤੋਂ

ਸਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੜਾਕ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਰਿਪੋਰਟ :

ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਖਿਲਵਾੜ

ਤੰਬਾਕੂ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 2200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 5500 ਲੋਕ ਦੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੌਂਸਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤੰਬਾਕੂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਂਸਰਾਂ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੰਬਾਕੂ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਕ ਨਸ਼ੇਤੀ ਬਣਾਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਗਰਟ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 4000 ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ 69 ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕੌਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀੜੀ-ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੇ 35 ਤੋਂ 69 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੰਬਾਕੂ ਤੋਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਦਮਾ, ਫੋਰੇਕਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਆਦਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਚਿਖੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਹਿਰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤਾ ਲੈ ਕੇ ਪੇਂਹ ਦੇ ਅੰਗੂਣੇ ਤਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਅੰਗ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ

ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ ਯਾਨੀ ‘ਕੋਟਪਾ’ ਨੂੰ ਸਾਲ 2003 ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ ਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2008 ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਕਸਦ ਸੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮਿਟ-ਸਮੱਕਿਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ। ਪ੍ਰੇਮਿਟ ਸਮੱਕਿਗ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕ ਬੰਦਾ ਬੀੜੀ-ਸਿਗਰਟ ਪੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬੰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਸ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬੀੜੀ ਸਿਗਰਟ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ

ਧਾਰਾ-4- ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਬੀੜੀ-ਸਿਗਰਟ ਨਹੀਂ ਪੀ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆ-ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ-ਇੰਚਾਰਜ ਉਥੇ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਲਈ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ’ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਕਰਨਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਨਾਮਾ ਵਿਚ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੰਬਾਈ-ਚੌੜਾਈ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2 ਫੁੱਟ ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਟਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਜੇਕਰ ਮਾਸਿਜ, ਲਾਈਨਰ ਜਾਂ ਐਸ-ਟ੍ਰੇਅ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਰਜਣਾ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ-5 ‘ਕੋਟਪਾ’ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ, ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਖਾਸਕਰ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਬੋਰਡ, ਸਟਿੱਕਰ, ਬੈਨਰ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਵਧੀ ਤੰਬਾਕੂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ

ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ’ਚ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਅੜਿੱਕੇ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਰਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿੰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ’ਤੇ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ 85 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਰੱਪਾ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਧੰਦੇ ’ਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ’ਤੇ ਛਿੱਤ ਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੜਤਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੰਬਾਕੂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਨਾ ’ਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਗਮੀਦ ਦੇਖ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇੰਡੀਅਨ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1300 ਕਰੋੜ ਲਾਏ

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਆਈਟੀਸੀ ਯਾਨੀ ਇੰਡੀਅਨ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 1300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੰਬਾਕੂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਪਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਬੜਾ ਫੁਲ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ ਫੁਡ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸੱਤ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਵਪਾਰ ’ਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ’ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਾ-6- ‘ਕੋਟਪਾ’ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਬੀ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਾ ਤਾਂ ਤੰਬਾਕੂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਤੰਬਾਕੂ ਵਿਕਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਤੰਬਾਕੂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਕਾਨ ’ਤੇ ਇਸ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ’ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣਾ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।’ ਜੇਕਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਹ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਟਪਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਬੀ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕੰਧ ਤੋਂ 100 ਗਜ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ

11.7 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 13.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋਏ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼, ਸਥਿਤੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਬਣੀ

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ‘ਗਲੋਬਲ ਅਡਲਟ ਤੰਬਾਕੂ ਸਰਵੇ 2016-17’ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਰਵੇ ਜਦੋਂ 2009-10 ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਬਾਦੀ ਦਾ 11.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦੀ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਇਹ 13.4 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲਾ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਵੇ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਚੋਗੀ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਹੈ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਤੰਬਾਕੂਨੋਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ 5 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੰਬਾਕੂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ
ਡਬਲਿਊ.ਐੱਚ.ਐੱਚ. ਫਰੇਮਵਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਅਨ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.3 ਮੁਤਾਬਕ ਤੰਬਾਕੂ ਸਨਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਾਂ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਿਲਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਗ੍ਰਹਿ) ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਫ਼ੀਡਵੀਟੇ ਨੂੰ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਲਟ ਦੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ।

ਚੈਲੇਂਜ ਨੰਬਰ 2
ਸੁਰੰਧਿਤ, ਸੁਆਦੀ ਅਤੇ ਚੌਬਣ ਵਾਲੇ ਤੰਬਾਕੂ ’ਤੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਮੌਜੂਦ

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਰੰਧਿਤ, ਸੁਆਦੀ ਅਤੇ ਚੌਬਣ ਵਾਲੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਾਲਾਂ ’ਤੇ ਇਸ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਹਰ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ’ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ’ਤੇ ਫੁਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਤਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ’ਚ ਮੌਜੂਦ ਫੁਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਵਿਭਾਗ ਹਰ ਸਾਲ ਉਸ ਨੈਟੀਵਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਵਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ’ਚ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੁਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜ ਸੈਪਲ ਲੈ ਕੇ ਲੇਬਾਰਟਰੀ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਰ ਯੋਜ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ’ਚ ਕੋਈ ਗਿਣਨਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅਸਲ ’ਚ 2012 ’ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਟਖੇ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪਾਨ ਮਸਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਰੰਧਿਤ, ਸੁਆਦੀ ਅਤੇ ਚੌਬਣ ਵਾਲਾ ਤੰਬਾਕੂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ’ਚ ਬਚ ਗਏ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੈਕਟਾਂ ’ਚ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ। ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਉਤਪਾਦ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗੁਟਖਾ ਬਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚੈਲੇਂਜ ਨੰਬਰ 4
ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਾਥ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਲਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ’ਤੇ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਹਰੇਕ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੌਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਦ ਦੀ ਹੋਈ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਚੈਲੇਂਜ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਈ-ਸਿਗਰਟ ’ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਰੋਗਸ ਅਤੇ ਕਾਸਮੇਟਿਕ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਈ ਸਿਗਰਟਾਂ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਸਿਗਰਟ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਗੋਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਸਿਗਰਟ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਰੀਰ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿਗਰਟ ਵੇਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ’ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦਵੇਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ’ਚ ਮੌਜੂਦ ਡਰੋਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੀ ਘਟੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਇਸ ਸਰਵੇ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ 21.2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ 5.1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟ ਕੇ 16.1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ 32.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਵੇਂ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 7.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟ ਕੇ 24.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ 23.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਘਟ ਕੇ 23.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੰਬਾਕੂ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 27. 6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟ ਕੇ 25.9 ਫ਼ੀਸਦ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ 53.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੱਲ 34.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਹੁਣ ਇਹ ਘਟ ਕੇ 28.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਘਟਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵਧਣਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਹੁੱਕਾ ਬਾਰਾਂ ’ਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਲਾਗੂ

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਨਾਈਟ ਕਲੱਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁੱਕਾ ਪਰੋਸੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁੱਕਾ ਬਾਰਾਂ ’ਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਲਗਾਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਹੁੱਕਾ ਬਾਰ ਚੱਲਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ, ਮੁਹਾਲੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਕਈ ਹੁੱਕਾ ਬਾਰਾਂ ’ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਈ ਟੋਲ ਫ਼੍ਰੀ ਨੰਬਰ ਹੈ 1800 110456

ਇਹ ਕੌਮੀ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ’ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ’ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਸੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੋਕਲੈੱਸ ਤੰਬਾਕੂ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਧੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਆਸੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ।

-ਡਾ. ਅਰੀਤ, ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਸਟੇਟ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਟਰੋਲ ਸੈਲ।

ਸਾਲ 2016 ਵਿਚ ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫ਼ੈਮਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸੇਸਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 0.8 ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 0.1 ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ 14.6 ਤਕ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੰਬਾਕੂ ਸ਼ੋਖਾ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਗੈਟ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੇਵਨ ਕਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡੂੰਗਾ ’ਤੇ ਜਿਸ ਕਰਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਾਮ ਕੌਸੀ ਹੈ ਡਰੋਗ ਲੈਂਟ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਕੋਟੀਨ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਮਨੋਰੋਗ ਦੇ ਮਾਰਕ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਣਾ। ਹਾਲੇ ਗਲੋਬਲ ਅਡਲਟ ਸਰਵੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਘੋਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

-ਡਾ ਰਾਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਚੀਫ਼ ਕੌਮੀਕਲ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨਰ ਪੰਜਾਬ

ਚੈਲੇਂਜ ਨੰਬਰ 3

ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ ਖੁੱਲੀ ਸਿਗਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਉਹਨਾਂ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਿਗਰਟਾਂ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਵੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੀ ਦੁਕਾਨ ’ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਿਗਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਿਗਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ’ਤੇ ਕੋਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਿਗਰਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੀ ਡੱਬੀ ਚਿਹਨਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਖਰਚ ’ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸਿਗਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਿਉਂ ਵਧੀ ਤੰਬਾਕੂ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ?

